

Temat: Pierwsza pomoc przy oparzeniach.

1. Wiadomości ogólne o oparzeniach.
Oparzenie to uszkodzenie skóry oraz leżących pod nią tkanek na skutek działania wysokiej temperatury, substancji chemicznych lub prądu elektrycznego.
2. Rodzaje oparzeń w warunkach pracy w gastronomii:
 - a) oparzenie cieplne na skutek działania np. gorącej wody, tłuszczu itp.,
 - b) oparzenie chemiczne na skutek działania np. stężonych środków dezynfekujących,
 - c) oparzenie elektryczne na skutek oparzenia błyskowego (łuk elektryczny – rodzaj wyładowania elektrycznego, które może powstać między np. metalowymi powierzchniami różniącymi się znacznie potencjałem elektrycznym, towarzyszy temu efekt świetlny).
3. Czynniki mające wpływ na skutki oparzeń:
 - a) rodzaj czynnika działającego na człowieka,
 - b) czas działania
 - c) temperatura
 - d) wielkość powierzchni uszkodzeń.
4. Podstawowe działanie przy udzielaniu pierwszej pomocy przy oparzeniach – wyeliminowanie i skrócenie czasu działania czynnika powodującego oparzenie oraz oziębienie miejsc oparzonych.
5. Czynności, które należy wykonać niosąc pierwszą pomoc przy oparzeniach:
 - a) ocenić zaistniałą sytuację (co było źródłem oparzenia, jaka część ciała została uszkodzona, kiedy doszło do oparzenia);
 - b) zadbać o bezpieczeństwo własne i poszkodowanego (przemieścić poszkodowanego w bezpieczne miejsce, odizolować od czynnika parzącego);
 - c) stłumić ogień na palącej się odzieży (jeśli na poszkodowanym zapali się ubranie, należy go przewrócić, okryć kocem i turlać po podłożu – po ugaszeniu płomieni pozostawić poszkodowanego w pozycji leżącej), uwolnić od ciasnych części garderoby, zdjąć z rąk ozdoby, np.. pierścionki; jeśli odzież przylgnęła do ciała to nie wolno jej odrywać;
 - d) ocenić w jakim stanie jest poszkodowany; jeśli jest to niezbędne, wezwać pomoc;
 - e) jak najszybciej oziębic oparzoną część ciała (polewać wodą o temperaturze pokojowej z odległości ok. 10 - 15 cm przez ok. 15 – 20 minut (czas schładzania oparzenia oka jest dłuższy, gdy poparzenie jest rozległe lub do ustania bólu, gdy dotyczy małej powierzchni ciała); strumień wody należy kierować powyżej rany;
 - f) opatrzyć ranę powstałą po oparzeniu za pomocą jałowego lub czystego opatrunku – opatrunek nie może wywierać ucisku na oparzone miejsce; przy oparzeniu oka opatrunek kładzie się na obie gałki oczne, dzięki temu poszkodowany nie będzie patrzył zdrowym okiem i nie będzie wykonywał ruchu oczami
nie wolno: - opatrywać twarzy
- usuwać pęcherzy
- stosować oleju, maści czy innych środków,
- stosować opatrunków z przyklepcami;
 - g) zadbać o zorganizowanie poszkodowanemu dalszej pomocy, podać doustnie płyny, uspokoić

6. Oparzenia wymagające specjalistycznej pomocy.

To oparzenia obejmujące powyżej 3% powierzchni ciała, wszystkie oparzenia twarzy, szyi, klatki piersiowej, krocza i wszystkie te, w których pojawiły się pęcherze lub nastąpiło zwęglenie tkanek.

7. Postępowanie przy oparzeniach środkami chemicznymi.

Należy pamiętać o natychmiastowym zdjęciu ubrania i bielizny zalanych środkiem, zmyciu go obfitą ilością wody.

Substancje nierozpuszczalne w wodzie np. lizol (środek dezynfekujący) zmywamy alkoholem etylowym.

Kwasy zmywamy 3% roztworem sody oczyszczonej lub mydła.

Zasady czyli ługi zmywamy 1% roztworem kwasu octowego (rozcieńczyć ocet) lub sokiem z cytryny.

8. Postępowanie przy oparzeniach prądem elektrycznym.

Udzielając pierwszej pomocy należy natychmiast uwolnić poszkodowanego od działania prądu. Zachować szczególną ostrożność by samemu nie ulec poparzeniu.

Często w takich przypadkach trzeba wykonać czynności resuscytacji krążeniowo – oddechowej (gdy osoba jest nieprzytomna, nie oddycha).

Uwaga!

Proszę o przyswojenie sobie tych wiadomości oraz systematycznie powtarzanie poprzednich dotyczących udzielania pierwszej pomocy. Za dwa tygodnie (lub za trzy) będzie sprawdzian na ocenę z całego działu.